

Amsterdam, 16 november 2023

Betreft: Reactie DDA internetconsultatie Afgedankte Elektrische en Elektronische Apparatuur

Geachte heer/ mevrouw,

We hebben kennisgenomen van uw internet consultatie tot wijzigen van het met betrekking tot het afgeven van Afgedankte Elektrische en Elektronische Apparatuur (AEEA) en willen hierbij onze reactie geven.

Als Dutch Data Center Association (DDA), vertegenwoordiger van de datacenter sector in Nederland, ondersteunen we de doelen van de regelgeving van harte, gericht op het bevorderen van verantwoorde afvalverwerking en recycling van elektronische apparatuur. Vandaar spannen wij ons ook in om dit zo goed mogelijk te ondersteunen. Wij willen echter wijzen op enkele specifieke uitdagingen die de implementatie van deze regelgeving met zich mee kunnen brengen. De regelgeving betreft met name de klanten van datacenters, zij zijn dan ook de feitelijke 'ontdoener' van afgedankte elektronica. Voor vele commerciële of wel colocatie datacenters geldt dat zij niet de eigenaar van de IT-apparatuur zijn en geen zeggenschap hebben en verantwoordelijkheid over de recycling van deze hardware.

Verantwoordelijkheid sector

IT-clustering, Cloud en outsourcing heeft al veel betekend in de verdere verduurzaming en energie-efficiëntie van de digitale infrastructuur. (Commerciële) datacenters zijn de locaties waar deze innovaties hun plek vinden. Door de concentratie van IT in datacenters is het energieverbruik van de bestaande IT omgevingen in bedrijfspannen sterk verminderd. Tegelijkertijd zien wij ook dat de datacenter-faciliteiten, zoals koeling en stroom-apparatuur, ook vele malen efficiënter zijn geworden. Kosten zijn daarin natuurlijk een grote drijfveer, gezien elektriciteit een datacenters' grootste kostenpost is. En ze doen er daarom ook alles aan om deze te minimaliseren. Tegelijkertijd zien we de vraag naar datacenterdiensten sterk toenemen door verdere digitalisering en toename in gebruik van online diensten. Het Internationaal Energie Agentschap geeft aan dat deze tegengestelde bewegingen elkaar de afgelopen jaren wereldwijd in evenwicht hebben gehouden. Het wereldwijde energieverbruik van datacenters is namelijk zo goed als gelijk gebleven.

Van origine is de datacenterbranche een volledig geëlektrificeerde omgeving zonder directe uitstoot en inmiddels gebruikt de branche voor 99% elektriciteit uit hernieuwde bronnen (groene stroom). In de MJA monitoring van RVO van de afgelopen 20 jaar is de sector een van de topsectoren als het gaat om energie-efficiëntie. Als branche hebben we samen met partijen uit de recycling markt recentelijk

het [rapport](#) 'Data centers & the circulair economy'¹ uitgegeven. In dit rapport geven we onder andere aanbevelingen aan de Datacenters en het IT-landschap hoe om te gaan met IT reuse. Dit is zelfs een stap voordat IT afgedankt wordt of bij de afvalwerkers terecht komt. Het stimuleren van IT reuse zal dan ook tot minder retourstromen leiden. Met ons onderzoek willen we ook laten zien dat de markt niet stil zit op het gebied van afgedankte IT en dat er stappen worden gezet in het hergebruiken van IT-apparatuur.

Feedback ontwerpbesluit

In de consultatiedocumenten merken wij op dat datacenters vaak worden geassocieerd als de faciliteiten en de IT tezamen. Terwijl er verschillende typen datacenters zijn, met daarin ook scheiding tussen de uitbater van de faciliteit en de IT. Dit zien we ook in de Besluit Activiteiten Leefomgeving (BAL) terugkomen. Bijvoorbeeld in paragraaf 3.7.3 Datacentrum. Wij merken echter dat in de praktijk de uitvoerende instanties geen nuance toepassen. Daarom vinden wij het belangrijk om dit nogmaals onder de aandacht te brengen. Wij zijn namelijk van mening dat dit kan bijdragen aan verbeterde wetgeving. Wij zien ook in uw artikelsgewijze toelichting Artikel I, onderdeel F dat u naar de BAL verwijst.

Definitie 'Datacentra'/'Datacentrum' en volgens de markt 'Datacenter'.

Als branche hebben we de definitie van datacenters onderverdeeld in 2 type datacenters: Colocatie datacenter (multi tenant) en Single Tenant (Enterprise en Hyperscale). Deze typering duidt onder andere ook het juridisch onderscheid aan, wie eigenaar is van de IT-equipment in het datacenter. Wij menen dat deze typering daarom ook van belang zijn voor de AEEA.

	SINGLE TENANT	COLOCATION DATA CENTER			SINGLE TENANT
Type	PRIVATE/ENTERPRISE incl. server rooms	REGIONAL	NATIONAL	INTERNATIONAL	HYPERSCALE
Customer	SME Enterprise Public Semi-public	SME Public Semi-public	SME Enterprise Cloud Public Semi-public	SME Enterprise Cloud SaaS	Cloud SaaS
Space Impact	> 10 m ² Small	> 200 m ² Small	> 2000 m ² Small	> 5000 m ² Medium	> 5 ha Medium/Large
Energy Impact	0,01 - 10 MW Small	0,5 - 10 MW Small/Medium	1 - 10 MW Medium	> 5 MW Medium	> 50 MW Large
Location (estimate)	In every province	In every province	In (regional) hubs	Amsterdam hub	Outskirts

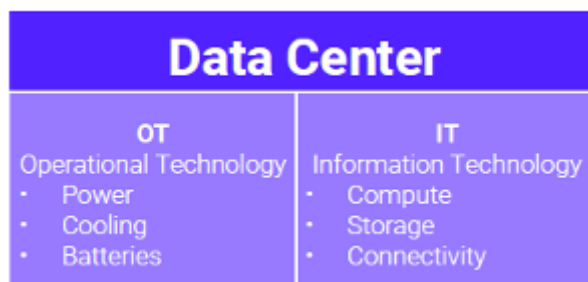
Verskil tussen OT en IT

In de consultatiedocumenten merken wij op dat datacenters worden gezien als de eigenaar van alle IT-apparatuur in datacenters. Dit zien we ook in de Besluit Activiteiten Leefomgeving (BAL) terugkomen. Bijvoorbeeld in paragraaf 3.7.3 Datacentrum. Wij merken echter dat in de praktijk de uitvoerende instanties geen nuance toepassen. Daarom vinden wij het belangrijk om dit nogmaals onder de aandacht te brengen. Wij zijn namelijk van mening dat dit kan bijdragen aan verbeterde wetgeving. Wij zien ook in uw artikelsgewijze toelichting Artikel I, onderdeel F dat u naar de BAL

¹ <https://www.dutchdatacenters.nl/publicaties/data-centers-the-circular-economy/>

verwijst.

Daarom willen we benadrukken dat een datacenter bestaat uit 2 onderdelen: de OT (Operationele Techniek) en de IT (Informatietechniek). Onder de OT vallen onder andere de stroomaansluiting, koeling en noodstroomvoorzieningen. De IT in datacenter betreft de servers (opslag, rekenkracht en connectiviteit).

Zoals het woord Single Tenant al aangeeft, behoort de OT en IT bij dezelfde juridische eigenaar. Dit is ook het geval bij de Hyperscaler. De crux zit het vaak bij de colocatie-datacenters. Zij hebben wel controle over het OT-gedeelte, maar zijn geen juridisch eigenaar van de IT die in het datacenter draait. Dit het zogenaamde klant domein. Wij merken dat dit voor wetgevers een uitdaging kan zijn om dit goed te verwoorden. Vaak wordt niet goed genoeg belicht dat de wetgeving gericht is op de klanten van datacenters (juridisch eigenaar van de IT). Er zijn ook instanties waarin datacenters aansprakelijk worden gesteld, terwijl duidelijk is dat zij juridisch niet de macht hebben om de regelgeving door te voeren. Die macht ligt bij de juridische eigenaar, de klant. Het is daarom van belang dat wetgevers deze verschillen kennen, om zo verwarring te voorkomen.

Retourstromen opsplitsen in OT en IT

Betreft de AEEA met retourstromen op de OT zoals afgedankte koelmachines of batterijen in de vorm van accu's vallen in het beheer van het datacenter (voor de twee typen, Single Tenant en colocatie).

Betreft de AEEA m.b.t. retourstromen van de IT-equipment valt bij de Hyperscaler en Single tenants onder dezelfde eigenaar. De colocatie datacenter is geen juridisch eigenaar en kan daarom alleen aanbevelingen geven aan zijn klanten om de wettelijke regels in acht te nemen als het gaat over AEEA. We vragen u daarom om hier rekening mee te houden wie de feitelijke ontdoener is van de (IT)apparatuur. Dit is natuurlijk al het geval bij de huidige wetgeving, maar dat er geen misverstanden staan.

Reststromen

Op pagina 6 zien schrijft u o.a. over datacentra en dat deze vermeld staan als bedrijven die een bovengemiddelde hoeveelheid AEEA hebben. We vragen ons wel af waar u dit op baseert? U schrijft dat het gaat om een inschatting, echter het lijkt ons belangrijk om hiervoor werkelijke getallen te hanteren.

Bijvoorbeeld door om dit op te nemen in de volgende NWR-rapportages uit welke sectoren de reststromen komen. In de rapportage van het NWR 2022 zien we namelijk geen onderverdeling van 'Datacentra' of andere bedrijven. Uit de rapportage blijkt dat er door het Nationaal (W)EEE Register (NWR) een indeling is van 1-6, waar categorie 6 de kleine IT- en telecommunicatieapparatuur is. Het Nationaal (W)EEE register en Stichting Organisatie Productverantwoordelijke E-Waste (OPEN) zijn volgens het ministerie de aangewezen instanties om de reststromen te rapporteren. Echter konden wij de cijfers over deze indeling die u aangeeft (zie tabel), niet terug vinden.

11. Ontwikkeling ingezamelde hoeveelheid AEEA (ton)					
	2018	2019	2020*	2021*	2022
1	33.999	37.060	41.772	39.245	41.226
2	15.845	16.772	16.170	14.725	12.882
3	1.755	1.858	1.765	1.587	1.542
4 -ZP	69.749	81.413	88.888	83.574	87.332
4 ZP	131	200	776	493	1.035
5	44.367	39.946	42.538	34.152	38.922
6	19.610	23.034	21.749	18.209	16.531
	184.958	200.282	213.658	191.985	199.471

* Data betreffende 2020 en 2021 zijn gewijzigd t.o.v. voorgaande rapportagejaren.

We willen graag het belang benadrukken dat indien er afgedankte elektronische apparatuur is, deze bij gecertificeerde verwerkers worden verwerkt. Wat ons betreft zou dit bijdragen aan het voorkomen van lekstromen van de afgedankte apparatuur die schade toebrengen aan mens of milieu.

Rapport 'Inzameling en verwerking van AEEA

We hebben kennisgenomen van het [rapport](#) 'Inzameling en verwerking van afgedankte elektrische en elektronische apparatuur'² met het thematisch onderzoek naar de werking van het VTH-stelsel milieu. Dit rapport dat door de Inspectie Leefomgeving en Transport is gepubliceerd op 7 maart 2023 staat dat er een dalende trend m.b.t. tot de inzameling doelen is gerealiseerd. Uit het rapport konden we niet herleiden of er ook onderzoek is gedaan naar de correlatie van hergebruik en wellicht dat er een dip is vanwege de corona pandemie. Er is zoals u wellicht weet geruime tijd schaarste geweest op de chipmarkt, waardoor er minder retour kwam. Dit wordt bevestigd door vele aangesloten recyclingbedrijven die een schaarste constateren in her te gebruiken en te recyclen hardware. Dit zou wat ons betreft een goede vervolgonderzoeksvraag kunnen zijn.

Gecertificeerde verwerkers in Nederland

Om aan hun plicht te voldoen is het voor bedrijven belangrijk, wanneer zij hun spullen inleveren, zij hier ook een erkend bewijs voor krijgen. We kwamen na het raadplegen bij de website van Stichting OPEN op de website wecyclevoorbedrijven.nl uit. Op deze website konden we niet makkelijk herleiden of deze inleverpunten voor bedrijven gespecialiseerd in ICT-apparaten allemaal ook CENELEC gecertificeerd zijn. We vertrouwen er als markt op dat hier ook toezicht op wordt gehouden vanuit de overheid. En dat er stappen worden genomen om het eenvoudiger te maken voor bedrijven om CENELEC gecertificeerde inleverpunten te vinden.

Het inleveren van afgedankte apparatuur zou voor de markt ook makkelijker gemaakt kunnen worden als er meer inzamelingspunten komen, dan de 76 die nu bekend zijn in Nederland voor de zakelijke dienstverlening.

Bewaarplicht afgiftebewijs

Verder schrijft u dat de ontdoener van de afgedankte elektrische en elektronische apparatuur geacht is het afgiftebewijs 5 jaar te bewaren, zodat op verzoek van bevoegd gezag dit bewijs getoond kan worden. We kunnen ons voorstellen dat hier nog wel punten van verduidelijking gewenst zijn. Steeds meer registraties zijn digitaal, daarom zou een uniform beleid of landelijk register voor het afgiftebewijs zou welkom zijn.

² <https://www.ilent.nl/documenten/rapporten/2023/04/19/eindrapport-inzameling-en-verwerking-aeaa>

Afsluitend

Onduidelijkheid in regelgeving kan leiden tot fouten in de handhaving en dat zou wat ons betreft jammer zijn, om juist de doelen te halen, aan de hoofddoelstelling. Bij beleidsmakers merken we dat er veel vragen zijn m.b.t. de datacenter sector. En dat is volkomen begrijpelijk. De digitale infrastructuur sector is een relatief jonge en nog onbekende sector. Door het gebrek aan kennis over de sector kan verwarring ontstaan. Als DDA waarderen we de goede stappen die de overheid zet om snel meer kennis te vergaren over de diverse onderdelen binnen de Digitale Infrastructuur en datacenters.

Wij zijn uiteraard bereid om onze reactie verder toe te lichten en meer inzicht te geven over onze sector en de stappen die wij zetten voor een duurzame toekomst.

Met vriendelijke groeten,

Andrew van der Haar

Senior Beleidsmedewerker DDA

Contactgegevens:

Dutch Data Center Association
Laarderhoogtweg 18
1101 EA Amsterdam
020 3037860

info@dutchdatacenters.nl

www.dutchdatacenters.nl